

Dissabte, 26 de Febrer de 2005, aula 0.3 UB

Seminari 106

Una altra veu d'església: laïcitat a l'escola

Participen: Enric Canet (Coordinador del Casal d'Infants del Raval); Malka González (membre de la comunitat jueva reformista Atid); Dolors Freixenet (membre de la Comunitat Cristiana Popular García Nieto); Dolors Bramons (Professora del Departament de Semítiques, UB); Teresa Jiménez (Secretària de Cristians pel Socialisme)

Modera: Antònia Castellana (mestre)

Proposat per Cristians pel Socialisme (CPS-Catalunya)

Taula Rodona

Presentació

La sessió s'inicia amb una presentació on es planteja un estat de la qüestió. Primerament es presenten les religions actualment presents a Catalunya. Se segueix amb un identificació dels drets que els diferents ordenaments jurídics atorguen als individus pel que fa a la llibertat religiosa. Finalment, es presenten algunes opinions sobre la laïcitat a la societat i a l'escola. De la presentació se n'extreuen tres preguntes que organitzaran la taula rodona: L'escola ha de ser laica?; la religió ha d'estar present a l'escola?; escola i utopia?.

Enric Canet

Respecte la primera pregunta, sobre la laïcitat, l'escola no ha de ser clerical, en el sentit que no ha de ser dogmàtica ni tancada. Les classes de religió no han servit mai per a res, ni tant sols per a "rentar el cervell". En canvi, hi ha interrelació entre escola i església, en el sentit que ambdues estan relacionades amb cultura i des d'aquesta perspectiva s'han de plantejar els gran problemes del món actual conjuntament.

Pel que fa a la presència de la religió a l'escola, només en el ben entès que serveixi per entendre i respondre les problemàtiques del món actual.

Respecte la utopia, el que cal és una escola que ajudi a viure en la incertesa; que formi joves capaços de formular-se preguntes sobre el sentit de la realitat.

Malka González:

L'escola ha de ser laica, en el sentit que no hi ha cabuda per a cap matèria sobre la transcendència; aquest és un aspecte que s'ha de tractar en l'entorn familiar. Tot i això, cal tenir present que la religió és quelcom consubstancial a la psique humana. I que el conjunt de representacions socials, projectades per la psique, acaben per generar símbols; que serien les expressions artístiques i culturals de les diferents societats. Aquesta és la herència de la humanitat. En aquest sentit la proposta de la UNESCO de generar un debat interreligiós és molt interessant.

La religió ha de ser present a l'escola, ja que l'escola ha de ser un lloc on es facin les preguntes claus, per bé que no les ha de respondre.

Pel que fa a l'última de les qüestions, s'han de poder compartir les diferents mítiques representades a l'escola. De tal manera que els nens i nenes comparteixin les diferents festivitats; contes i històries que cadascuna de les cultures incorpora.

Dolors Freixenet

L'escola ha de ser laica com a condició de la llibertat de les persones i per, d'aquesta manera, garantir el diàleg.

La religió ha d'estar present a l'escola ja que forma part de la societat. Però no s'han de separar el nens i nenes segons la religió que professin; el que cal es situar-se en el camp del valors.

Una escola utòpica seria aquella que eduqués ètica i moralment els joves. Promovent l'educació en valors, com ara: respecte als altres; tolerància; el diàleg com a eina imprescindible i el pluralisme.

Dolors Bramons

L'escola ha de ser informadora, i per tant, les religions han de ser-hi presentades i no representades. Més important que la paraula laicitat és la confessionalitat; l'escola no pot ser confessional. El fet religiós cal que s'expliqui amb neutralitat.

Una escola utòpica ha de ser formadora en el fet religiós i en la cultura. Ja que no es possible entendre moltes de les representacions artístiques o culturals sense les religions.

Teresa Jiménez

La laïcitat és un fet positiu; ja que implica un ètica de les creences humanes. L'escola ha d'apostar per la laïcitat; ja que el mot laic remet a poble, sense imposicions. L'escola ha de ser multicultural, ha de promoure l'acció cívica i la tolerància.

L'assignatura de religió sempre ha estat controlada per l'església; caldria acabar amb el pacte entre església i estat. Ja que la imposició d'una creença fonamentada en la història compartida es absurda. Predicar l'Evangeli de Jesús només és possible en una societat adulta i laica, i en tot cas s'ha de fer a les parròquies.

Una escola Utòpica xoca amb la realitat; entre d'altres coses per la manca de recursos.

Debat

Es valora com a molt interessant el debat interreligiós, a partir que els nens i nenes comparteixin a les escoles les diferents experiències culturals. Per bé que s'assenyala que és difícil tractar d'una manera neutre les qüestions religioses.

S'argumenta que en el fet religiós també cal contemplar el fet ateu; a la vegada que en referir-se a les aportacions culturals de les religions cal manifestar els aspectes negatius (imposició religiosa; manipulació i engany de la religió per conservar el poder...).

Es presenta la inquietud sobre la poca visibilitat del tipus de postures manifestades a la taula, dins l'església catòlica, a la vegada que el poc interès en la comunitat educativa sobre el debat de la laïcitat a l'escola.